

Op zoek naar een methode bewegen regelen

Een praktijkrelevant onderzoek

De leerstoel en het promotietraject wilden niet alleen een wetenschappelijke bijdrage leveren aan het werkveld, maar ook een praktische, zodat vakleerkrachten handvatten zouden krijgen om kinderen op een betere wijze te laten samenwerken. De bedoeling was om aan het einde van het traject een 'methode bewegen regelen' te presenteren. Helaas is het in coronatijd niet mogelijk gebleken om voldoende ervaringen in de praktijk op te doen om zo'n methode af te ronden. Toch blijft het doel om een concrete aanzet voor een methode 'bewegen regelen' te maken. In deze special staat een aantal opbrengsten van het onderzoek centraal. De (theoretische) opbrengsten van fase 1 en 2 worden in een eerder artikel besproken. Om ook de praktische kant van het onderzoekstraject te belichten, volgt hieronder een korte weergave van fase 3 en 4.

TEKST KATRIJN OPSTOEL, KRISTINE DE MARTELAER EN CHRIS HAZELEBACH

Fase 3: Een praktijkonderzoek met vijf vakleerkrachten

In de derde fase van dit project gingen vijf vakleerkrachten in de praktijk experimenteren met reguleringsaspecten. De vijf vakleerkrachten werden hierbij begeleid door twee ALO-docenten (Chris van de Kant, ALO Amsterdam en Jeroen Steeman, Calo Windesheim Zwolle). Drie vakleerkrachten gingen op zoek naar reguleringsknoppen waarvoor een trefbalspel in meer of mindere mate door de kinderen zelfstandig gespeeld kan worden. De andere twee vakleerkrachten deden dit met touwzwaaien. Er werd bewust gekozen om zowel een groepsactiviteit als een individuele activiteit uit te laten werken. Na het experimenteren werden de ervaringen van beide groepen uitgewisseld en werden de gevonden reguleringsknoppen door de andere vakleerkrachten uitgeprobeerd. Dit praktijkonderzoek leverde veel praktijkkennis over de twee activiteiten op, maar maakte duidelijk dat alle vijf de vakleerkrachten op verschillende manieren met het doelgebied 'bewegen regelen' omgaan. De complexiteit van dit doelgebied werd bevestigd en het idee om een methode 'bewegen regelen' te schrijven, leek een stap te ver. Vakleerkrachten lijken met betrekking tot 'bewegen regelen' **onbewust bekwaam**. Samen met de kinderen kunnen ze veel regelen, maar er ontbreekt een doelgerichtheid. Het gebrek aan doelgerichtheid en systematiek kwam ook in fase 2 naar voor (Je leest hier meer over in het artikel van Katrijn Opstoel). Dit was dan ook de reden om een cursus te ontwerpen, waarbij de praktijkkennis van de vakleerkrachten verzameld kon worden.

► *Samen veel regelen*

▲ De deelnemers van de ontwerpfase (fase 4A)

Opmerking: Om hun anonimiteit te waarborgen worden hier geen namen van vakleerkrachten vermeld. Via deze weg willen we ze wel hartelijk danken voor hun deelname en inzet. Zonder hun medewerking was dit onderzoek niet mogelijk geweest!

Fase 4A: Een cursus ontwerpen met ALO-docenten

Voor het ontwerpen van een cursus bewegen regelen voor vakleerkrachten is een beroep gedaan op de ALO's en de KVLO om hun expertise in te brengen. Het ontwerpteam bestond uit: Bart Harkema (ALO Hanzehogeschool Groningen), Jeroen Steeman (Calo Windesheim Zwolle), Chris van de Kant (ALO Amsterdam), Mieke van den Berg (ALO HAN Nijmegen), en Wiebe Faber en Oscar Scipio (KVLO). Tijdens de vier bijeenkomsten bleek dat de diversiteit over 'bewegen regelen' tussen de ALO-docenten ongeveer even groot is als tussen de vakleerkrachten. Toch is het gelukt om voor het doelgebied 'bewegen regelen' drie reguleringsthema's te ontwerpen, die de basis voor de cursus zou kunnen zijn. Helder werd dat deze drie reguleringsthema's te groot zijn om in één cursus te behandelen. Daarom werd besloten om eerst te onderzoeken welke praktijkkennis vakleerkrachten hebben over het reguleringsthema: het uitvoeren van ondersteunende rollen. De bedoeling was dat er een cursus bewegen regelen gemaakt zou worden die door alle ALO's gebruikt kon worden. De cursus zou uitgeprobeerd worden met de vakgroep Almere.

voor corona plaatsvinden. Het onderzoek naar bewegen regelen werd geïntroduceerd, alsook de wens om met de vakgroep een gedeelte van de methode samen te ontwikkelen. Er is eerst een inventarisatie gemaakt van de beelden die de vakleerkrachten hebben bij het thema 'bewegen regelen'. Daarna werd in de gymzaal een pylonmikwedstrijd in kleine groepjes gespeeld, met de vraag welke 'rollen' kinderen in dit spel zouden kunnen leren zelfstandig uit te voeren. De bedoeling was dat ze allemaal dit spel in de praktijk drie keer zouden gaan geven aan groep 6-7, met als doel hoe kinderen leren dit spel met behulp van 'rollen' zelfstandig te spelen. Helaas hadden de vakleerkrachten door de coronamaatregelen niet meer de mogelijkheid om dit te doen. Eind september kon de tweede bijeenkomst alsnog plaatsvinden. Toen is er een inventarisatie gemaakt van beweegactiviteiten die volgens de vakleerkrachten makkelijk door kinderen te regelen zijn. De derde bijeenkomst heeft niet meer plaats kunnen vinden en daarmee kon dit deel van het praktijkonderzoek niet worden afgerond. Dat is de reden waarom er een vijfde fase is toegevoegd aan het promotietraject. Over de inhoud van fase 5 en wat het uiteindelijk opgeleverd heeft, lees je meer in een latere editie van het magazine.

Eerste stappen naar een methode 'bewegen regelen'

Het is de bedoeling om een eindverslag te maken van alle praktijkkennis die in de afgelopen tijd bij de vakleerkrachten en opleidingscollega's is opgehaald. Hieruit zal blijken dat er veel *good practices* beschikbaar zijn en dat er een eerste methodische ordening van dit belangrijke doelgebied 'bewegen regelen' in zicht komt. Vakgroepen die mee willen denken over deze methode en mee willen doen aan een cursus 'bewegen regelen' kunnen dit kenbaar maken bij de KVLO.

Foto
werkgroep
Contact
ca.hazelebach@planet.nl
Kernwoorden
reguleren, onderzoek, methode

Fase 4B: Praktijkonderzoek bij vakgroep Almere

Als vervolg op de ontwerpfase werden drie bijeenkomsten van drie uur georganiseerd waaraan dertig vakleerkrachten deel zouden nemen. De eerste bijeenkomst kon eind februari, nog